757/06

Den 9. oktober 2006 blev i sag nr. 68.090:

xxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager over, at selskabet med virkning fra 1/9 2005 har standset udbetaling af ydelser og genoptaget præmieopkrævning.

Selskabet har standset ydelserne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1946, og at han har arbejdet som undervisningskonsulent. Klageren var sygemeldt i perioden 15/10 2001 til 28/2 2003, delvist fra januar 2002. Vendte herefter tilbage på arbejdet, men blev delvist sygemeldt igen den 17/12 2003 og fuldt sygemeldt i april 2004.

Selskabet har bevilget ydelser fra 19/7 2004 til 1/9 2005.

Af erklæring dateret 14/6 2005 fra speciallæge i psykiatri J.K.C. fremgår:

"**Obj.psyk.** K1 er klar, samlet og orienteret.

Han er velbegavet og der er ingen tegn til intellektuel reduktion.

Han er helt naturlig og upåfaldende i kontakten.

Han er i øjeblikket ikke egentlig deprimeret, men forståeligt trist over sin tilstand, han

virker opgivende, resigneret og uden initiativ.
Han frembyder intet psykotisk. Han frembyder ingen personlighedsmæssige afvigelser.

Konklusion: Det drejer sig om en 59 årig gift mand med en upåfaldende barndom og opvækst. Han er læreruddannet og har senere suppleret sin uddannelse med årskursus og cand. pæd. uddannelse fra Danmarks Lærerhøjskole. Han har først arbejdet som folkeskolelærer et par år siden været ansat som projektleder i S. og senere med samme funktioner i U. Han har altid været meget iderig og arbejdsom, har været en højt værdsat medarbejder, men har nok gentagne gange overskredet sine grænser, det endte med et nervesammenbrud i 2001, han blev henvist til psykiater og psykolog og senere til …gård, han profiterede så meget af denne behandling, at han kom i gang med fuldtidsarbejde igen, måtte senere reducere sin arbejdsindsats til halvtid, men kunne heller ikke klare dette, og har siden maj 2004 ikke været i arbejde. Han er nu afskediget fra U. og har fra februar i år fået tilkendt kvalificeret svagelighedspension. Han er forsøgt arbejdsprøvet med lettere administrativt arbejde, kunne max klare 3x3 timers arbejde ugentligt og måtte også sygemelde sig fra dette.
Han er fortsat i medikamentel antidepressiv behandling samt samtaleterapi hos psykiater og er tillige indstillet til ny behandling på …gård. Selv om dette måske kunne lette hans tilstand, vil det næppe kunne bibringe ham større arbejdsevne.
Han klager nu over overvældende træthed, tilbagevendende depressionsperioder og tendens til at isolere sig.
Han fremtræder ved samtalen ikke egentligt deprimeret, men trist over sin tilstand. Han er opgivende, resigneret, apatisk og initiativløs. Han synes svært astenis, hvilket er helt modsat den adfærd han tidligere har udvist.
Det er ikke umiddelbart forståeligt, at denne tidligere så aktive og ambitiøse mand, nu er gået helt i stå. I betragtning af de forgæves behandlingsforsøg, den lange tid der er gået uden egentlig bedring i tilstanden, må hans tilstand beskrives som stationær. Det skønnes ikke sandsynligt, at han vil kunne klare et flexjob og næppe heller et beskyttet arbejde.

Psykiatriske diagnoser:

Neurasteni

Tilbagevendende depressioner af middelsvær grad."

Af udtalelse dateret 13/8 2004 fra Personalestyrelsen fremgår:

"Helbredsnævnet har vurderet H.F. som helbredsmæssig utjenstdygtig i sin stilling som undervisningskonsulent.

Nævnet har samtidig vurderet, at H.F.'s erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder.

Vurderingen er foretaget på grundlag af:

• lægeerklæring af 21. maj 2005 fra speciallæge D.S.P.

• erklæring af 28. juni 2004 fra L.O., Revacentret i K.

Hvis H.F. bliver afskediget på grund af helbredsmæssig utjenstdygtighed (svagelighed) - er han berettiget til:

Kvalificeret svagelighedspension i medfør af lov om tjenestemandspension, § 7."

Af afgørelse om førtidspension dateret 12/7 2005 fremgår:

"Førtidspensionen tilkendes med virkning fra den 01.08.2005.

I vurderingen indgår de forhold, som fremgår af Pensionslovens § 19, stk. 1. Begrundelse for tilkendelsen er, at det er dokumenteret, at Deres arbejdsevne er varigt nedsat og at det ikke er muligt på sigt at placere Dem på arbejdsmarkedet, herunder beskæftigelse i fleksjob, således at De kan blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad. Klageren har i skrivelse af 1/12 2005 til nævnet anført:

"Min modpart fremfører i sin skrivelse, at det af den speciallægeerklæring af 14. juni 2005, som indgår i sagen, kan udledes, at jeg ikke aktuelt lider af depression, idet der efter Danicas lægekonsulents vurdering ikke er sammenhæng mellem den undersøgende speciallæges beskrivelse af min tilstand og hans konklusion herom.

Min modpart bygger sin vurdering af min tilstand alene på samme speciallæges beskrivelse. Men hvordan kan Danica slutte sig alene på denne beskrivelse, når man samtidig hævder, at speciallægen ikke er i stand til at slutte fra beskrivelse til konklusion? Hvordan kan man lide på en mands beskrivelse, når man ikke kan lide på hans konklusion, når han efter ens opfattelse ikke er i stand til at slutte logisk og fagligt fra iagttagelse til vurdering?

Alle de andre lægelige erklæringer i sagen beskriver min tilstand som depressiv, men dem vælger Danicas lægekonsulent og nu også deres advokat at se bort fra. Hvorfor indgår disse erklæringer ikke i vurderingen. Hvorfor begrunder man sit afslag alene på en beskrivelse foretaget af en mand, hvis evne til at foretage vurderinger og konklusioner man i øvrigt ikke mener, man kan stole på?

Af den lægeerklæring, som Danica bygger sit afslag på, fremgår det i øvrigt, hvilket Danica også lægger til grund, at jeg efter den undersøgende speciallæges vurdering ikke på undersøgelsestidspunktet - den 14. juni 2005 mellem klokken 12.15 og 13.15 - var 'egentlig deprimeret, men forståelig trist over sin tilstand, han virker opgivende, resigneret og uden initiativ'. Hvad er det for en 'tilstand', jeg skulle være 'trist' over, hvis det ikke var - og er - en depression? Og de uddybende iagttagelser, som speciallægen gør sig: 'opgivende, resigneret og uden initiativ', som man netop vælger *ikke* at citere eller kommentere i sine skrivelser, er efter den tilgængelige lægefaglige litteratur *netop* symptomer på depression. Hvorfor har man valgt at se bort fra disse iagttagelser? Og hvis man *har* set dem, hvordan har man så kunnet konkludere så sikkert og ubetvivleligt, at der ikke er tale om en depression?

Jeg har tilbudt Danica at lade mig undersøge på ny, og da min egen psykiater er blevet sygemeldt og har ophørt med at praktisere, har jeg yderligere tilbudt, at

forsikringsselskabet selv kunne udvælge en psykiatrisk speciallæge til at foretage undersøgelsen. Det har man ikke - trods min gentagne opfordring, som fremgår af korrespondensen - reageret på. Hvorfor ikke?

I stedet har man også ved en genvurdering af sagen kunnet fastholde, at jeg 'ikke har nogen aktuel depression eller anden psykisk lidelse ud over en forståelig tristhed over sin tilstand'. Igen spørger jeg: hvilken 'tilstand', hvis det ikke er en depression?"

Klageren har i skrivelse af 18/12 2005 til nævnet endvidere anført:

"I brevet af 6. december 2005 fremføres, som det er blevet tidligere af min modpart, at jeg ikke viser tegn på 'intellektuel reduktion', og i brevet af 13. december 2005 henvises til, at mit tidligere indlæg til Ankenævnet 'illustrerer en kvalificeret indsats af en karakter, som det må være muligt at udnytte i et hensyntagende arbejde'. Nu ved jeg ikke, hvilken psykiatrisk ekspertise advokaten bygger på, men der er ikke nødvendigvis nogen sammenhæng mellem en depression og en eventuel 'intellektuel reduktion'. Gudskelov er jeg ved mine fulde fem rent intellektuelt. Hvilket heldigvis heller ikke forhindrer mig i at formulere et brev som det til Ankenævnet, og endda gøre det på en måde, som advokaten finder kvalificeret. Jeg skal ikke følge advokaten og udtale mig om, hvordan jeg vurderer advokatens indlæg.

Må jeg derimod i den forbindelse anføre, at det vel ikke kan tale *imod* en klager, at han/hun formulerer sig kvalificeret. Det ville jo betyde, at det ville være kontraproduktivt at klage på en kvalificeret måde, og alene det, at evne at fremføre en kvalificeret klage, ville betyde, at der ikke kunne gives en sådan klager medhold.

…

Ligeledes fremfører advokaten i brevet af 6. december 2005, at jeg ikke 'hverken frembyder personlighedsmæssige afvigelser eller noget psykotisk'. Igen: gudskelov for det! Og det har jeg da heller aldrig fremført. En depression med social angst er ikke en psykotisk tilstand, hvilket advokaten kan få bekræftet ved at konsultere sin opdragsgivers psykiatriske konsulent. Der kunne opregnes mange flere tilstande, som jeg ikke lider af, men hvorfor ikke holde sig til den diagnose, som sagen er rejst på baggrund af, og som forhindrer mig i at arbejde?

...

Ligeledes i brevet af 13. december 2005 fremfører advokaten, at min arbejdsprøvning i januar-februar 2004 ikke var optimal.

Det er rigtigt, at jeg ikke følte mig fagligt udfordret, men det er også svært for en kommune at foranstalte dette overfor en ministeriel embedsmand, der er vant til et ansvarsfuldt, selvstændigt fagligt og politisk betonet arbejde med ansvaret for mange menneskes indsats i arbejds- og projektgrupper. Det er også rigtigt, at der ikke var opgaver til at fylde min arbejdstid ud hele tiden.

Derimod er det *ikke* rigtigt, at det ikke foregik på et roligt sted. Selvom det, som advokaten fremfører, var på kommunen, var der tale om en yderst rolig og velordnet arbejdsplads, hvor den enkelte passede sit på de kontorer, der lå ned ad en overskuelig gang. Og de mennesker, der arbejdede dér, var yderst imødekommende og venlige. Det er *heller ikke* rigtigt, at den omtalte kantineepisode var årsag til, at arbejdsprøvningen ophørte. Det, der skete, var, at det blev opgivet at *forøge* det daglige timetal under den resterende del af arbejdsprøvningen, men den blev fuldført som aftalt.

Endelig er det *ikke* i overensstemmelse med sandheden, som advokaten fremfører, at man herefter 'uden videre tilkendte (mig) førtidspension'. Det, kommunen gjorde, var at få mig undersøgt hos speciallæge i psykiatri J.K.C. På hans lægeerklæring indstillede man mig til førtidspension, som efterfølgende blev bevilget. Det er alene på samme speciallæges iagttagelser, advokaten på Danicas vegne bygger sin argumentation for at fratage mig min forsikringsudbetaling. Og det samtidig med at man betvivler samme speciallæges konklusion, der går på, at det 'ikke skønnes sandsynligt, at han (jeg) vil kunne klare et fleksjob og næppe heller et beskyttet arbejde'."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 6/12 2005 til nævnet anført:

"I forbindelse med Danica Pensions vurdering af H.F.'s generelle erhvervsevnetab har man lagt vægt på speciallægeerklæringen af 14. juni 2005 fra speciallæge

J.K.C. (bilag …), idet dette er den seneste speciallægeerklæring. Heraf fremgår det, under obj.psy., at der ikke er noget tegn på intellektuel reduktion, og at han er helt naturlig og upåfaldende i kontakten. Han lider aktuelt ikke af en egentlig depression, men er forståelig trist over sin tilstand. Hertil kommer, at han hverken frembryder personlighedsmæssige afvigelser eller noget psykotisk. Det er derfor Danica Pensions vurdering, at H.F. bør kunne varetage et fleksjob med skånehensyn på nogle timer om dagen."

Selskabet har i skrivelse af 13/12 2005 til nævnet endvidere anført:

"I forlængelse af mit brev af 6. december 2005 skal jeg bemærke, at der ikke kan lægges vægt på den arbejdsprøvning, der er gennemført i kommunalt regi. Det fremgår således af kommunens journaler, at H.F. den 27. september 2002 oplyste overfor kommunen, at hans psykiater havde orienteret ham om, at han ikke længere var til rådighed for arbejdsmarkedet. Det fremgår endvidere af ressourceprofilen, at H.F. ikke så sig i stand til at arbejde, og at han ikke havde nogle arbejdsønsker eller nogen arbejdsidentitet.

Det anføres på side 7 i ressourceprofilen, at H.F. efter kommunens vurdering havde en vis funktionsnedsættelse, og at der derfor vil være visse skånehensyn, men intet tyder på, at kommunen da vurderede, at H.F. er pensionsberettiget. Kommunen mente, at barrierne i forhold til at fastholde ham på arbejdspladsen kunne fjernes ved, at han fik en succesoplevelse på arbejdsmarkedet. Det var således sagsbehandlerens vurdering, at H.F. ville kunne bestride et fleksjob, hvis han blev placeret et godt sted med faglig udfordring, og hvor skånehensynene, (ikke stress og pres, mulighed for pauser, eventuelt et mindre arbejdssted) samtidig var tilgodeset.

For at afklare H.F.'s arbejdsevne blev der herefter foranstaltet arbejdsprøvning. Denne var imidlertid langt fra optimal.

Den gennemførte arbejdsprøvning var for det første meget kortvarig, idet den kun foregik i perioden fra 17. januar 2005 - 11. februar 2005. Der var desuden tale om arbejdsopgaver uden udfordringer, og H.F. mente selv, at han var overkvalificeret til

jobbet. Nogle dage var der endda slet ikke noget at lave, og han sad så [og] fik tiden til at gå med at kikke på Internettet.

Arbejdsprøvningen foregik desuden ikke et mindre sted med ro, men i kommunen. Den var heller ikke tilrettelagt med henblik på hans særlige psykiske behov. Grunden til, at arbejdsprøvningen ophørte, var en uheldig enkeltepisode, hvor H.F. følte sig udenfor i kantinen. Kommunen forsøgte ikke efter denne episode at få arbejdsprøvningen til at forløbe med succes og forsøgte heller ikke at foranstalte en ny arbejdsprøvning, men tilkendte herefter uden videre førtidspension.

Arbejdsprøvningen har således ikke vist, at den generelle erhvervsevne er tilstrækkeligt nedsat. Det må tværtimod antages, at der nok er skånehensyn, men at disse vil kunne opfyldes i et hensynsfuldt tilrettelagt job. Det fremgår også af ressourceprofilen, at H.F. er i besiddelse af mange ressourcer, og også hans indlæg til Ankenævnet illustrerer en kvalificeret indsats af en karakter, som det må være muligt at udnytte i et hensyntagende arbejde. Der er intet grundlag for at antage, at erhvervsevnen er nedsat i et omfang, der berettiger til udbetaling af forsikringsydelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dækning ved tab af arbejdsevne**

Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikrede mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, hvis nedsættelsen berettiger til udbetaling, inden dækningens ophør uanset årsagen til ophøret.

Tab af arbejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

9. 68.090

…

Præmiens betaling m.m.

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre, hvorved forstås, at han ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet det på baggrund af de foreliggende helbredsoplysninger sammenholdt med den foretagne arbejdsprøvning godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3. Nævnet finder derfor, at klageren har krav på fortsatte ydelser fra 1/9 2005.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, Danica Pension, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 også efter 1/9 2005.

J. Hermann